

PATVIRTINTA
Lietuvos mokslų akademijos
2022-08-11 prezidento įsakymu Nr. 24/22-T

MOKSLO POPULIARINIMO KNYGŲ ATRANKOS SĄLYGOS

Vilnius, 2022 m. rugpjūčio 11 d

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Lietuvos mokslų akademija (toliau – **Akademija**) vykdo Lietuvos autorių mokslo populiarinimo knygų atranką (toliau – atranka) ir kviečia suinteresuotus autorius (toliau – **Paraiškos teikėjai**) teikti paraiškas dalyvauti atrankoje.
- 1.2. Atranka vykdoma įgyvendinant projektą „Nacionalinės mokslo populiarinimo sistemos plėtra ir įgyvendinimas“ (09.3.3-ESFA-V-711-02-0001), vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, šiomis atrankos sąlygomis.
- 1.3. Asmuo, įgaliotas bendrauti su Paraiškų teikėjais ir gauti iš jų pranešimus, susijusius su atrankos procedūromis, – Sigita Zakarevičienė, tel. +370 648 08 163, el. pašto adresas s.zakareviciene@lma.lt.
- 1.4. Paraiškos teikėjai patys padengia bet kokias išlaidas, susijusias su dalyvavimu atrankoje. Akademija neįsipareigoja atlyginti ir negali būti laikoma atsakinga už jokiais paraiškos rengimo ir (ar) kitas su dalyvavimu ir (ar) pasirengimu dalyvauti atrankos procedūrose susijusias išlaidas, įskaitant ir atvejus, kai atrankos procedūros yra nutraukiamos Akademijos iniciatyva, nepriklausomai nuo atrankos procedūrų nutraukimo priežasčių.
- 1.5. Atrankos dokumentai, jų paaiškinimai, patikslinimai kartu su skelbimu apie atranką skelbiami Akademijos tinklalapyje www.lma.lt.

2. ATRANKOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

- 2.1. Atrankos tikslas – papildyti Akademijos iniciatyva leidžiamą mokslo populiarinimo knygų seriją „Mokslas visiems“ Lietuvos autorių knygomis. Ši serija yra skirta pateikti visuomenei aktualias ir įtaigias mokslo populiarinimo knygas, didinti jos informuotumą apie mokslo ir technologijų plėtros tendencijas, poveikį viešajai politikai, ekonomikai, žmonių mąstymui, sveikatai ir daugeliui kitų gyvenimo sričių. Knygų serija „Mokslas visiems“ siekiama parodyti mokslo įtaką visuomenės raidai, viešinti mokslo ir technologijų naujausius pasiekimus, didinti mokslininko ir tyrėjo profesijos patrauklumą, skatinti mokslininkų ir visuomenės dialogą. Informacija apie knygų seriją „Mokslas visiems“, atrinktas ir išleistas jos knygas skelbiama Akademijos tinklalapyje www.lma.lt.
- 2.2. Vadovaujantis šiose atrankos sąlygose nustatytais reikalavimais, atranka siekiama atrinkti Lietuvos autorių mokslo populiarinimo knygas, kurios bus įtrauktos į knygų seriją „Mokslas visiems“, išleistos, pristatytos ir platinamos visuomenei. Iš viso į knygų seriją „Mokslas visiems“ numatoma įtraukti ir išleisti 2 (dvi) vertinimo komisijos geriausiai įvertintas atrankai pateiktas knygas.
- 2.3. Atrankos uždaviniai:
 - 2.3.1. aktyvinti mokslo populiarinimo veiklą Lietuvoje;
 - 2.3.2. skatinti Lietuvos autorių įsitraukimą į mokslo populiarinimą, prisidėti prie jų knygų rengimo ir leidybos;
 - 2.3.3. didinti Lietuvos autorių mokslo populiarinimo knygų sklaidą ir taip gerinti visuomenės informuotumą apie mokslo ir technologijų pažangą.
- 2.4. Atrankai teikiamos knygos turi būti skirtos plačiajai visuomenei, įskaitant moksleivius ir studentus. Jos gali būti iš įvairių mokslo sričių arba jungti kelias mokslų sritis, aiškinant tų sričių sąveiką, poveikį visuomenei, mokslo ir technologijų pažangai.
- 2.5. Atrankai teikiamos knygos turi atitikti knygų serijos „Mokslas visiems“ tikslus ir koncepciją, būti parašytos lietuvių kalba aiškiai, patraukliai ir suprantamai plačiajai visuomenei, jų turinys turi būti aktualus Lietuvos skaitytojams, pristatantis mokslo ir technologijų pažangą, pasiekimus ir poveikį visuomenei, skirtingoms veiklos sritims.
- 2.6. Bus vertinamas išleistų knygų poveikis visuomenei.

3. DALYVAVIMAS ATRANKOJE

- 3.1. Atrankoje gali dalyvauti autorius arba autorių grupė. Jei atrankoje dalyvauja autorių grupė, ji pateikia sutartį dėl autorių turtinių teisių pasiskirstymo. Taip pat sutartyje turi būti numatytas kontaktinis asmuo, atstovaujantis bendraautorių grupei ir atsakingas už ryšius su Akademija (t. y. vienas iš autorių, kuris su Akademija bendraus kilus klausimams vertinant atrankai pateiktą paraišką, teiks ir priims su vertinimu susijusią informaciją, bus įgaliotas sudaryti sutartį ir koordinuoti jos vykdymą, jeigu ji bus sudaryta).
- 3.2. Kartu su paraiška (1 priedas) atrankai turi būti pateiktas vienas knygos rankraščio egzempliorius, spausdintas arba elektroniniu pavidalu el. paštu s.zakareviciene@lma.lt. Teikiamas knygos rankraštis turi būti visiškai baigtas. Paraiškos teikėjai yra asmeniškai atsakingi už tai, kad jų atrankai teikiamų knygų rankraščiai nepažeidžia bet kokių trečiųjų šalių intelektinės nuosavybės teisių, ir įsipareigoja apsaugoti Akademiją nuo bet kokių dėl to atsiradusių trečiųjų asmenų pretenzijų.
- 3.3. Paraiškos teikėjų dokumentai teikiami lietuvių kalba.
- 3.4. Paraiška ir papildomi dokumentai pateikiami užklijuotame voke. Ant voko turi būti užrašyta: „Mokslo populiarinimo knygų atrankai“, Paraiškos teikėjo (kai paraišką teikia autorių grupė, jos atstovo) vardas, pavardė ir adresas.
- 3.5. Atrankos dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki **2022 m. rugsėjo 30 d. 16 val.** adresu Lietuvos mokslų akademija, Gedimino pr. 3, 201 kab., Vilnius. Vėliau gauti dokumentai nebus priimami, juos Akademija užregistruos ir neatplėštus vokus grąžins Paraiškos teikėjams.
- 3.6. Akademija turi teisę pratęsti paraiškų priėmimo terminą, apie tai paskelbdama Akademijos tinklalapyje www.lma.lt ir pranešdama visiems iki to laiko paraiškas pateikusiems Paraiškos teikėjams raštu.
- 3.7. Dokumentai teikiami paštu, per kurjerį arba Paraiškos teikėjui pačiam perduodant Akademijai. Akademija neatsako už pašto, kurjerio vėlavimus ar kitus nenumatytus atvejus, dėl kurių dokumentai nebuvo gauti ar buvo gauti pavėluotai. Paraiškos teikėjo pageidavimu Akademija pateikia patvirtinimą, kad dokumentai yra gauti, ir nurodo jų gavimo datą bei laiką.
- 3.8. Kol nesibaigė paraiškų priėmimo terminas, Paraiškos teikėjai gali vietoj pateiktos paraiškos pateikti pakeistą paraišką. Pakeista paraiška turi būti pateikta iki paraiškų priėmimo termino pabaigos, apie tai informuojant Akademiją raštu. Paraiška nebus priimta ir vertinama, jei nauja (ar atnaujinta) paraiška ir Paraiškos teikėjo pranešimas bus gauti vėliau nei nustatytas terminas. Paraiškos teikėjas gali atšaukti pateiktą paraišką, apie atšaukimą pranešdamas Akademijai raštu.

4. PATEIKTŲ PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR ATRANKOS REZULTATAI

- 4.1. Vokų su atrankai pateiktomis paraiškomis atplėšimas vykdomas pasibaigus dokumentų pateikimo terminui. Paraiškų teikėjai atplėšiant vokus nedalyvauja. Vokų atplėšimo rezultatai įforminami protokolu.
- 4.2. Mokslo populiarinimo knygų atranką atlieka Akademijos sudaryta komisija (toliau – Vertinimo komisija) iš 3 (trijų) skirtingų mokslo sričių ekspertų. Vertinimo komisijos posėdžius kviečia ir jiems vadovauja Vertinimo komisijos pirmininkas. Vertinimo komisijos sprendimai įforminami Vertinimo komisijos posėdžių protokolais. Vertinimo komisijos veikla vykdoma remiantis komisijos darbo reglamente nustatyta tvarka.
- 4.3. Pateiktų paraiškų nagrinėjimas, vertinimas vykdomas konfidencialiai, nedalyvaujant Paraiškų teikėjams. Vertinimo komisija turi teisę kreiptis į Paraiškos teikėją dėl papildomos su paraiška susijusios informacijos pateikimo ar pateiktos informacijos patikslinimo.
- 4.4. Vertinimo komisija knygų atranką atlieka vadovaudamasi šiais kriterijais:

- 4.4.1. *Knygos aktualumas ir atitiktis atrankos tikslui bei uždaviniams.* Knygų temos turi būti aktualios Lietuvos visuomenei, pristatyti mokslo pažangą ir pasiekimus, ugdyti skaitytojų kritinį mąstymą ir atitikti atrankos tikslą bei uždavinius;
- 4.4.2. *Knygos turinio suprantamumas ir patrauklumas.* Knygos turi būti parašytos patrauklia ir plačiai visuomenei suprantama kalba, mintys turi būti dėstomos originaliai, dominti galimai platesnę, skirtingo išsilavinimo ir skirtingų tikslinių bei socialinių grupių skaitytojų auditoriją;
- 4.4.3. *Knygos struktūra.* Knygos turi būti parengtos laikantis struktūros: turinys, įvadas, aprašomoji dalis, pastabos, informacijos šaltiniai. Iliustracijos, dalykinė ir pavardžių rodyklės būtų privalumas.

5. SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

- 5.1. Vertinimo komisija vertina pateiktas paraiškas pagal nurodytus kriterijus ir priima sprendimą dėl knygų atrankos rezultatų ne vėliau kaip per 60 (šešiasdešimt) dienų po paraiškų priėmimo termino pabaigos. Vertinimo komisija sprendimą priima bendru sutarimu baigiamajame posėdyje ir sudaro atrankai pateiktų paraiškų eilę.
- 5.2. Galutinį sprendimą dėl atrinktų knygų priima Akademijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, vadovaudamasis Vertinimo komisijos vertinimu.
- 5.3. Su atrankos laimėtojais Akademijsa įsipareigoja sudaryti autorines licencines sutartis, įtraukti atrinktas jų knygas į knygų seriją „Mokslas visiems“, organizuoti jų leidybą, pristatymą ir platinimą visuomenei. Už Akademijsai suteiktas autorių turtines teises gali būti mokamas atlyginimas. Akademijsa gali derėtis dėl autoriaus pageidaujamo atlyginimo už turtines teises dydžio, o nesusiderėjus – nesutikti su autoriumi sudaryti autorinę licencinę sutartį. Atrinktos knygos bus leidžiamos, pristatomos ir platinamos visuomenei iš projektui „Nacionalinės mokslo populiarinimo sistemos plėtra ir įgyvendinimas“ skirtų Europos socialinio fondo lėšų.
- 5.4. Akademijsa redaguotą atrinktų knygų tekstą, iliustracijas ir maketą suderina su jų autoriais. Sprendimus dėl spaustuvės, leidybai naudojamo popieriaus ir kitų su leidyba susijusių techninių parametrų Akademijsa priima savo nuožiūra. Kiekvieną atrinktą knygą numatoma išleisti 1 000 (vieno tūkstančio) egzempliorių tiražu. Atrinktų knygų autoriai suteikia Akademijsai teisę disponuoti visu išleistu knygų tiražu neatlygintinai jį platinant visuomenei.
- 5.5. Jeigu atrinktos knygos autorius (kai paraišką teikia autorių grupė, jų atstovas) atsisako sudaryti sutartį su Akademijsa arba jeigu Akademijsai nepavyksta susitarti su autoriumi (kai paraišką teikia autorių grupė, jų atstovu) dėl autorių turtinių teisių perleidimo, knygos redagavimo, iliustracijų ir maketo, ji kvies derėtis dėl sutarties sąlygų tą autorių, kurio knyga eilėje užima žemesnę vietą.
- 5.6. Apie atrinktas knygas Akademijsa informuoja atrankos laimėtojus asmeniškai ir skelbia Akademijos tinklalapyje www.lma.lt.

6. KITOS NUOSTATOS

- 6.1. Akademijsa turi teisę vienašališkai (bet kada iki sprendimo dėl atrankos laimėtojų paskelbimo) nutraukti šios atrankos procedūras.
- 6.2. Bet kokie dėl atrankos rezultatų atsiradę Paraiškų teikėjų reikalavimai ir (arba) pretenzijos privalo būti Akademijsai teikiami raštu per 10 kalendorinių dienų nuo paskelbimo apie Akademijos priimtą sprendimą dienos.
- 6.3. Visi ginčai, susiję su šios atrankos sąlygomis ir procedūromis, yra sprendžiami Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso nustatyta tvarka.